

Zpravodaj

LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM – 72. ROČNÍK

2. 7. 2023

2

Časoprostor léta

Každý rok si myslím, že atmosféra Loutkářské Chrudimi nemůže být stejná jako si ji pamatuji a že si ji jen s postupujícím rokem idealizuju jako pohádkovou vzpomínku na začátek léta. A každý rok se znovu přesvědčím o opaku. Už od příjezdu na nádraží se člověk postupně zbavuje pražského nánosu a přesouvá se do jiného časoprostoru, kde se hodiny počítají podle začátků inscenací, množství vypitých piv a průlezů redaktorským oknem. Tak je to pro mě. Pro jiné temporytmus asi udává začátek dílen a seminářů, pikniky u potůčku nebo slupnuté nanuky a zmrzliny. Ale ať už se tento časoprostor skládá z čehokoliv, dominuje mu i přes najetý nový režim svoboda, uvolněnost a pohoda. Chrudim je pro mě neustálé objevování volnosti i v pracovním režimu a každé kousnutí do párku v rohlíku ze stanu chutná

jako začátek léta. Čím dál víc přemýšlím, jak bych tento festival prožívala bez redakčních povinností, ale myslím, že by mi ten shon a únava chyběly. A především by mi chyběla naše divoká redakce a návštěvníci chumelící se u okénka.

Často v Praze narážím u spousty divadelníků na údiv, co mě to vlastně na té Chrudimi baví? A já se vždycky snažím předat, jak je skvělé sledovat tvůrce, kteří dělají divadlo čistě z nadšení a přemítají nad ním třeba jinak, než jsme my v naší bublině zvyklí. Tak dál rozjímejte, tvořte a užívejte výjimečný divadelní časoprostor Chrudimi.

Alexandra Ratajová

Dramaták je trenažér pro život

ROHOVOR S JARKOU HOLASOVOU

Když se řekne Jaroměř, vybaví si asi každý loutkář v první řadě ZUŠ F. A. Šporka. A když se řekne ZUŠ F. A. Šporka, vybaví si asi každý Jarku Holasovou, která na oné ZUŠ před již poměrně drahými lety literárně-dramatický obor založila. Jejím pedagogickým vedením prošla spousta úspěšných divadelníků a její inscenace bývají nepřehlédnutelné. Navíc je to mimořádně zábavná, vtipná společnost, a ta dvojka vína v Penzionu U lávky by vydala i na podstatně delší rozhovor, než který vám teď nabízím.

Ve světě loutkového divadla tě všichni znají, my dva se známe už taky dost let, ale uvědomil jsem si, že o tobě osobně toho vlastně vím dost málo. Jak se ocitlo divadlo v životě Jarky Holasové?

A chceš to úplně od začátku? Já jsem Náchodačka – a v Náchodě je loutkové divadlo jménem Dětem pro radost, které zrovna slaví sedmdesát let od založení. Tatínek mě tam jako malinkatou vodil, pamatuju si třeba na Dlouhého, Širokého a Bystrozrakého. Byly mi čtyři a hrála jsem si s jídlem při večeři, třeba jak zbytek párku visí jako na stromě. Potom, když jsem chodila do druhé třídy, dostaly se mi do rukou takové ty pohádkové listy – kousek přeloženého papíru a na něm napsaný příběh. A já si začala představovat, že bychom ho s kamarády mohli hrát, přemýšlela jsem třeba, jak udělat pec, ale zůstalo to jenom v představách. Na gymnáziu jsem nastoupila jako zarytý přírodovědec, na základce mě totiž přírodopis hrozně bavil – pak ale v prváku přišla petrografie a všechny další šílené soustavy a mě úplně rozhodilo, že je to taky příroda. Já chtěla jen tu živou. Byla jsem v pedagogické třídě, na praxi jsme jezdili do dětského domova – a řekli jsme si, že je sice fajn jet si tam s dětmi hrát, blbnout, přivést jim bonbóny a udělat jim pěkné odpoledne, ale že s pohádkou by to bylo lepší. Nikdo se moc nechtěl ujmout jakési režie, tak jsem našla pohádku O devíti kuřatech a kámošky ze třídy mi řekly: „A to myslíš, že si vezmeme žlutý trička, budeme lézt po zemi a pítat?“ A odešly. Zbyly jsme čtyři, takže byla úplně přirozená cesta nakreslit ta kuřata na čtvrtku, přelepit k tomu špejli, natáhnout šňůru a hodit přes ni prostěradlo. To jsou moje loutkářské začátky. Potom se to začalo nabalovat. Tehdy byla doba okresních metodiček a kulturních středisek. Za námi přišla Jana Pšeničková, která měla loutkářství na starosti. Říkala, že slyšela, že hrajeme – a že je Loutkářská Chrudim a že jsou tam semináře a jestli někdo nechceme jet. No, nikdo nechtěl, jenom já. A od té doby jsem sem začala jezdit, protože hned jako první představení jsem viděla Karla Šefnu a jeho Zlatovlásku. Všichni říkali, že to je to správný poetický divadlo, a já jsem byla tak okouzlená, že tam byl ten první velkej dráp. Pak už mě to nepustilo.

A kudy vedla cesta k tomu, že jsi v Jaroměři založila dramaták?

Já jsem po gymnáziu nechtěla na žádnou pedagogickou vysokou školu – měla jsem staré rodiče a chtěla jsem co nejvíc do procesu. Na střední pedagogické škole v Litomyšli se během roku dala získat kvalifikace na vychovatelku školní družiny, tak jsem tedy šla do procesu. V té době jsme dostávali umístěnky. Kam potřebovali, tam nás strčili, většinou za mateřskou. Když už jsem takhle byla na třetím místě, tak jsem si řekla dost. Divadlo mě drželo, tak jsem si všude ten kroužek, co musela každá soudružka vychovatelka vést, vždycky zařídila jako kroužek loutkářský, a začali jsme jezdit po festivalech. A potom jsem si říkala, že už na další místo nechci. Vzala jsem Zlaté stránky, našla jsem první lidovou školu umění, což byla ta jaroměřská, a – ještě ze služebního telefonu – tam zavolala. Vzala to paní ředitelka a já říkám: „Nemáte náhodou literárně-dramatický obor?“ A ona říká: „Nemám a chci ho založit a nemá ho kdo učit.“ A já říkám: „Nemám žádnou kvalifikaci, ale jezdím na Chrudim, dělám dětské divadlo a tak.“ A ona mi říká: „Já vás beru.“ A tak jsme založili v Jaroměři s paní ředitelkou Gaberovou literárně-dramatický obor. Dostala jsem osnovy s tím, že paní ředitelka tomu vůbec nerozumí, ať si dělám,

co chci. Začala jsem chodit po školách, dělat si nábor. Taky jsem absolvovala lidovou loutkářskou konzervatoř při DRAKu, s Karlem Šefnou a Honzou Dvořákem. A a pak jsem tady jednou takhle seděla na Chrudimi a šel kolem Honza Dvořák a říká: „Hele, tak co ty děláš po prázdninách?“ Já jsem řekla: „No, z kvalifikovaný vychovatelky budu nequalifikovaná učitelka literárně-dramatického oboru.“ A on říká: „Tak pojď k nám na školu!“ A tak jsem se přihlásila na tehdejší Katedru loutkového divadla DAMU, dělali tam studium pro pedagogy, aby tyhle učitele vybavili – tehdy neexistovala kvalifikace, učily to buď bývalé paní učitelky českého jazyka, anebo bývalé paní herečky, a jedno ani druhé nebylo dobře.

Takže Katedra výchovné dramatiky tehdy ještě...

Neexistovala, ne. Studium bylo dvouleté, já si pamatuju, že jsem se za tu dobu stihla vdát. Absolventské představení bylo v říjnu, tehdy jsme dostali ten glejt, že už jsme hotoví. Mám na vysvědčení napsáno, že můžu učit loutkové divadlo, nebo dokonce možná maňáskové loutkové divadlo na středních pedagogických školách, toho jsem si hodně považovala, nicméně hned v prosinci jsem odešla na mateřskou dovolenou. A ta ve finále trvala sedm let. Ani jsem si nemyslela, že se půjde do Jaroměře vrátit, s třema malýma dětma, s dojížděním a s prací odpoledne... Přišlo mi to nereálné, ale paní ředitelka řekla „Ne, já si na vás počkám, já vás prostě chci.“ Já si říkala, že to je hezká podpora, že to prostě nemůžu jen tak zahodit. Zase jsem si obešla školy a udělala jsem si nábor. Měla jsem mladší skupinu, kde tehdy byla čtyřletá Monika Němečková (jedna z výrazných osobností jaroměřských souborů a mnoholetá účastnice LCH, dnes inspicientka Malého divadla v Českých Budějovicích – pozn. red.), a starší skupinu, to byli školáci, prvňáci, druháci, kde byl Matěj Kubina (rovněž výrazná jaroměřská osobnost, na LCH k vidění i letos – pozn. red.).

pokračování na straně 9

Vliv dramatické výchovy na polidštění krále Šáhríjára

Rámus, Plzeň

Podíl žen na polidštění

Příběh inscenace *Podíl dramatické výchovy na polidštění krále Šáhríjára* rámuje setkání krále Šáhríjára, jeho ženy a jejich dvou dětí u čajového dýchánku. Úvodní situace připomíná známý seriál *Jak jsem poznal vaši matku*, akorát ve variaci „Proč se vás otec rozhodl nezavraždit vaši matku“. Děti krále a královny usedají do hlediště mezi diváky, král do pravé části jeviště a hlavní slovo získá postava královny. V jejím ztvárnění se střídají čtyři herečky. V průběhu představení si předávají štafetu (respektive korále, které slouží jako znak matčiny postavy) při vyprávění napínavých příběhů králi, aby vzbudily jeho zvědavost, a vyzískaly tak vždy jeden další den života. Herečky, které nehrají, usedají na levou stranu jeviště – ztělesňují rekvizity, kulisy, dílčí postavy, zpívají a hudebními nástroji doprovázejí dění v centru jeviště.

Jednoduché vyprávěcí schéma má ale za výsledek, že se inscenační postupy rychle okoukají. Představení nepřekvapuje, příliš se nepracuje s dynamikou, výsledkem je spíše monotónní sled situací. Zřetelný vždy není ani pohyb divadelního znaku – například, když vývrтка-monstrum odšpuntuje láhev-Jasmínu, ona se pak vyleje do vinné sklenice a herečka, která příběh Jasmíny a monstra vypráví, se z ní napije. Symbolizuje červené víno Jasmíninu krev, protože obětuje pro muže svůj život? Nebo jde o symbolické ztvárnění prvního sexuálního styku Jasmíny? Proč by ale v obou případech ze sklenice herečka pila? Poněkud samoučelně působila jediná interakce s diváky, při níž se likvidační četa ješitného krále vydala s dezinfekčními prostředky vraždit potenciálního nástupce jeho trůnu do hlediště.

Formální překážky tak bohužel zastínily sdělení. „Někdy jsme hrdinkami z donucení, například ze strachu, nebo z lásky,“ zaznívá v jednom ze čtyř vyprávěných příběhů. Milující Tarbička zachrání život Tarbíkovi, který si nedal dostatečný pozor při pojídání datlí, Jasmína navrátí monstra jeho lidskou mužskou podobu a v Yusufovi probudí empatii fakt, že je jeho žena Miriam těhotná. Král Šáhríjára, který celé vyprávění sleduje, je do něj i v průběhu zapojen, dostává se do rolí mužů a prožívá s nimi jejich příběhy. Díky tomu, že je zakouší na vlastní kůži, je tak skrze působení „dramatické výchovy“ polidšťován (v příběhu Jasmíny dokonce doslovně). Když se dozví, že je jeho „čtyřjedinná“ žena těhotná, definitivně se rozhodne skoncovat se svým dosavadním zvykem vraždit nové manželky. Pohádka sice dobře skončila, ale fakt, že ženy v prezentovaných příbězích musely vydat velké množství energie při snaze všemi možnými prostředky probudit v mužích empatii, není v inscenaci příliš reflektovaný. Lze si takové sdělení domyslet díky závěrečnému epilogu, když vidíme, jak rychle se Krysa se Lvem dokázali domluvit a nepotřebovali k tomu tisíc a jednu noc. Přesto je škoda, že inscenace tento moment netematizovala výrazněji.

Tomáš Blatný

Fikaná Šeherezáda

Za těch pár let, co Rámus na přehlídkách loutkového divadla vidám, (která jsou ovšem jen zlomkem jeho dlouholetého fungování), jsem už stačila vyzorovat základní rysy poetiky tohoto souboru.

Vezmeme-li to popořadě, tak hned volba známého titulu, ovšem pojatá ve svérázné adaptaci a uzavřená do trochu šroubovaného rámce je klasickou ingrediencí. Tentokrát padla volba na zpracování osudů princezny Šeherezády z Příběhů tisíce

a jedné noci jako podobenství pro peroucí se sestru a bratra o tom, jak mohou být ženy, ačkoliv jsou fyzicky slabší, mužům užitečné, často až životně. V orientálním hávu se zde představují příběhy: O kouhoutkovi a slepičce, Romeo a Julie, Kráska a zvíře a příběh o králi Herodovi. Zdá se být klíčem vybrat příběh se silnou ženskou hrdinkou, jenže právě celý rámec toho, že žena se osvědčí jen jako mužův nástroj nebo jeho záchrana je za mne příliš zpátečnický. O princezně Šeherezádě se mluví jako o moudré, ale jen ve smyslu okřídleného klišé, že muž je hlava rodiny, ale žena je krkem, který s ním krotí. V titulu zazní, že krále má napravit dramatická výchova. Inscenace to znázorňuje tak, že se do příběhů čím dál tím více herečky pokládá a přejímá osudy postav za své, ale na vztahu s princeznou, která den po dni uniká popravě, se to nepromítá. Celou dobu ji nezabije, protože mu dělá zajímavou společnost a pak na něj vyzraje tím, že se nechá oplodnit? Moudrá to princezna...

Ironii stranou. Dalším společným bodem rámusáckých inscenací je „čepicové herectví“, při němž si herci mezi sebou předávají postavu pomocí nějakého jednoduchého znaku. Zde to byly barevné korále kolem krku čtveřice hereček, která si Šeherezádino vyprávění rovným dílem rozdělila. Ostatní postavy příběhů jsou ztvárněny vždy sadou určitých předmětů denní potřeby, kdy se soubor snaží vytěžit jejich možnosti. Ať už fyzické (např. že míček skáče) nebo metaforické (vztah lahve s vínem a otváračky je asi všeříkající). Žádné jednotící estetické hledisko nenacházím, volba byla pravděpodobně vždy čistě praktická.

Jako srozumitelné a přesto nápadité metafory ale vnímám např. popravy pomocí skartovačky nebo dech betlémského oslíka jako kouř z cigarety značky Camel.

Závěrem už jen pár slov o herectví, které bylo velmi energické a náruživé, (při zpěvu bohužel občas na úkor správné melodie i tónu). Ovšem poetiku „dospělé“ části (ani zde ale nebyli všichni představitelé plnoletí) a té dětské-sourozenecké se moc sjednotit nepodařilo a závěrečný epilog za doprovodu zvuků v rytmu „Old McDonald had a farm“ jsem si sice velmi užila, ale spíše paradivadelně. Jinými slovy mne velmi pobavila energie obou nejmladších představitelů, ale nesla s sebou značnou nekoncepcí a tvořila spíše takový jemně bizarní ocásek předchozímu dění na jevišti.

Veronika Švecová

Svět je v rozpacích

ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Ekologie mýtu

Soubor Popcorn Jaroměřské ZUŠky přivezl inscenaci *Svět je v rozpacích* inspirovanou grónskými mýty a protkanou tématy globálního oteplování, znečišťování moří a destruktivní lidské činnosti.

Inscenace je v podstatě vybudovaná ve dvou rovinách – jak tematicky, tak scénicky. V prvním plánu čtyři herečky repetitivně opakují několik hesel „Led se nechce rozprostřít“ a „Svět je v rozpacích“ (zapisuji po paměti). Vystupují z hlediště a sedají si kolem svíčky-ohně, kde usazený herec udává rytmus šamanským bubínkem. Ve druhém plánu se na bílé plátno za nimi promítá stínohrou vyprávěný příběh inuitské holčičky, která se stala bohyní moří a postupně jí vlasy protkaly odpadky lidí. Krásné plošné loutky společně s herci za oponou vkusně a jemně vypravují příběh, ze kterého problematická témata zamořování oceánů a intenzivního rybolovu autenticky vystupují.

Herci před oponou zatím doplňují stínohru akustickou hudební složkou (která v ladění někdy trochu skřípe). To samé se ovšem nedá říct o již zmíněných heslovitých replikách, které herci poněkud intenzivně křičí a podporují tak důraznou dikcí, až působí jako na americké demonstraci za klima. Rozumím, že tím soubor upozorňuje na tíživost problému znečišťování oceánů, ale v poetické mýtické atmosféře touto horlivostí nepatřičně narušují symbiózu oněch dvou inscenačních rovin, ze kterých se rázem stávají odlišné světy. Jeden aktivistický, druhý mýtický s poselstvím.

Alexandra Ratajová

Jsem z toho trochu v rozpacích

Svět je v rozpacích navazuje na ekologicky laděné inscenace, které jsme na Chrudimi měli možnost vidět minulý rok (např. *Kráva a dědeček* od souboru BUBU klub dětské kultury ze Vsetína nebo *Jmenuji se Orel* od souboru Na bidýlku ze ZUŠ P. Ebena v Žamberku). Soubor Popcorn z Jaroměře pedagožky Jarky Holasové se inspiroval osobností Knuda Rasmussena – grónského polárníka a antropologa, který mapoval zvyky Inuitů a podnikal různé výpravy na psích spřeženích, z nichž nasbíral mnoho etnografického materiálu.

Jedna část souboru sedí v půlkruhu před bílým plátnem, druhá pracuje za „paravánem“ s meotary, a na plátně tak vzniká stínohra. Tyto strany tvoří protipóly, které se tematizují v inscenaci. Inuité totiž drasticky useknou ruku holčičce visící na ledové kře, ta se jim pak pomstí uzavřením moře a mořských zdrojů, a znázorňuje tedy jeden z přírodních živlů. Propojením těchto rovin – herec z půlkruhu nakonec prokáže dívce laskavost a ona opět vypustí ryby zpět k lidem jako možnou potravu – je rovnováha opět nastolena.

Tento moment, v němž herec interaguje s materiálem (dívkou), mi přišel na celém díle nejpoutavější. Oceňovala jsem v něm výrazné režijní rozhodnutí pracovat s filmovým komponováním (dalo by se říci až „vnitrozáběrovou“ montáží) v reálném čase. Nakonec celá stínohra působila jako projekce doplňující vyprávění souboru, což k citlivému tématu sedělo a fungovalo mnohem více než slova. Těch mi přišlo v inscenaci až příliš mnoho, navíc mi osobně vadil jejich tón blížící se nepříjemnému radikálnímu projevu. Nejenže mám pocit, že obrazy jsou mnohem výmluvnější než popisné heslovité věty, ale osobně si pokládám otázku, jak se s nimi mladí herci ztotožňují, jaký pro ně mají přesah, dopad a význam.

Soubor na začátku představení vychází z řad diváků, čímž ukazuje, že se nás všech solidarita vůči druhým a přírodě bytostně týká a že bez ní moc dlouho nepřežijeme. Posláním souboru je tedy krásné a neodmyslitelně důležité, za mě jen až moc na sílu – tak jsem z toho byla trochu v rozpacích.

Sarah Slavičková

Případ s Hejkalem

Prostě Hanka, ZUŠ Petra Ebena, Žamberk

Svižné potěšení

Desetiminutková adaptace *Případu s Hejkalem* herečky Hany Dolečkové je svěžím důkazem, že divadlo se dá postavit na jedné situaci, krátké stopáži a pár chytlavých písničkách. Pana Hejkala doktor vyléčí jen za podmínky, že přestane strašit lidi v lese a nabízí mu řadu možných povolání, kde by svůj vyléčený hlas uplatnil. I v krátké etudě herečka dokázala vyzdvihnout, že nemusíme zůstat u toho, co známe, a že naše talenty mají mnoho využití. Živelná energie Hany Dolečkové navíc provází příběh s humorem, nadsázkou a skvělým hudebním doprovodem. Výborně střídá jednotlivé polohy Hejkala, doktora a vypravěčské muzikantky na ukulele a etuda tak ani na vteřinu neztrácí tempo a dynamiku. Více takových krátkých potěšení!

Alexandra Ratajová

V hlavní roli Dolečková

Minimalistický a zábavný *Případ s Hejkalem* je „loutkovou drobkou“ Hany Dolečkové, která si Čapkovu povídku vybrala už před lety, kdy poprvé přišla do dramataku v ZUŠ Petra Ebena v Žamberku. Včera si svým vystupem s loutkou získala chrudimské publikum a pod vedením Olgy Strnadové ukázala několik svých loutkohereckých kvalit a zralé vnímání vztahu herce a loutky.

Herečka vstupuje na scénu úplně sama – nejprve s ukulele – poté využívá pouze malý stůl a jedinou totemovou loutku Hejkala. Obratně střídá a přepíná mezi postavami doktora, kterého znázorňuje např. tlustými brýlemi a změnou hlasu, zmiňovaným Hejkalem a vypravěčkou-muzikantkou, která autorskými songy komentuje dění a posouvá příběh. Samotný příběh je pak dramaturgicky velice čistý s vtipnou pointou – Hejkal měl zůstat radši Hejkalem a hýkat na lesy, než fušovat do politiky. Inscenaci tedy nechybí ani vtip a smysl pro gagy ani přesný timing na vypointování vtipků.

Výkon Hany vnímám jako velice inspirativní pro ostatní mladé loutkářky, loutkáře a soubory, kteří často zápasí s animací loutek, jež je pro ně momentálně složitá. Kteří si vybírají dramaturgicky komplikované látky, ve kterých se diváci ztrácejí. Loutkáře a loutkářky, kteří chtějí mermomocí zapůsobit, a přitom zatím nemají definovaný vztah mezi hercem a loutkou a nemají otestované svoje (loutko)herecké schopnosti.

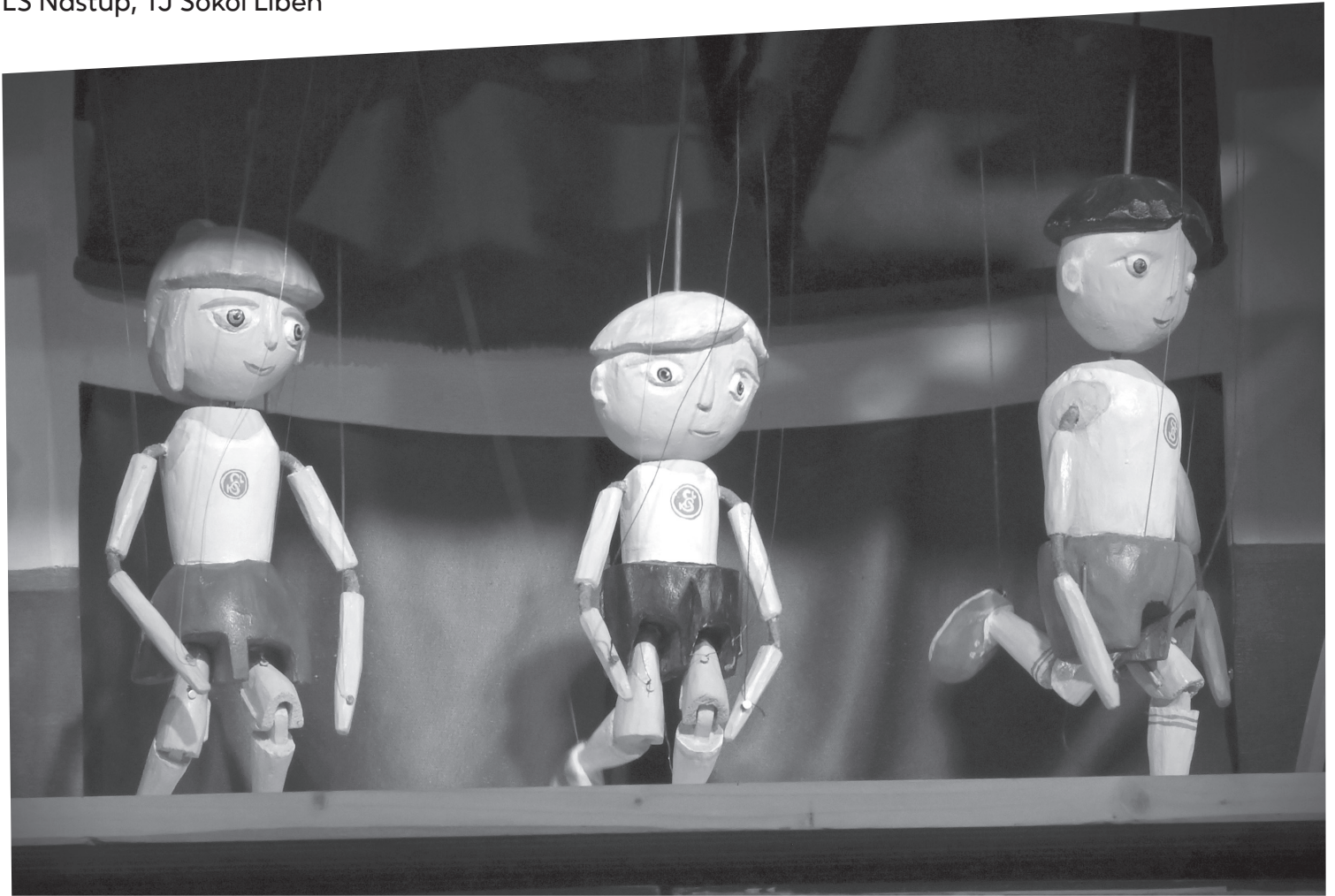
Těším se, až od Hany uvidím další inscenaci, ve které se už rozhodně nemusí bát experimentovat a může se naplno „rozhejkat“ jako její Hejkal.

Sarah Slavičková

Vánoční Sokol

LS Nástup, TJ Sokol Libeň

Vánoční zjevení

Soubor Nástup z pražského libeňského Sokola představil loutkovou inscenaci dle námětu režiséra Jakuba Hojky s názvem *Vánoční Sokol*. Nutno vyzdvihnout, že soubor vznikl jako zcela nový, respektive „obnovený“, navazující na tradici libeňského sokolského loutkového divadla, a jedná se o jednu z jeho prvních dvou inscenací. Sokol představuje také dějiště inscenovaného příběhu. Tři děti se do Sokola s vizí dobrodružství tajně vloupají na Vánoce, kde čelí nepřátelskému osamělému vrátnému, jehož se jim nakonec podaří obměkčit, trochu jako lakotného Scrooge v Dickensově Vánoční koledě.

Příběh by jistě zaslužil trochu důmyslnější dramaturgii, na svou délku se ta stávající jeví jako poněkud banální, dialogy často jako těžkopádné a nevypointované. Taktéž režie by se mohla jednoznačně rozhodnout pro jednu z cest: buďto pro vyčištění tvaru (vést herecké představitele dětí k méně afektovanému a pitvořivému projevu, zpevnit a sladit poněkud nahodile působící hudební složku a zpřesnit vedení marionet místy poletujících ve vzduchu), anebo naopak pro jeho větší „zaneřádění“. Tj, postavit koncept na nedotažené manipulaci s loutkami, falešném zpěvu, disharmonické hudbě, nesourodé scénografii, zběsile jednajících charakterech atp., což by byla cesta taktéž zcela legitimní a jistě velmi zábavná. Takto se však tvar zdá být někde na půli cesty a místy se tak stává ve svých estetických záměrech pro publikum hůře čitelný.

Souboru přeji, ať mu chuť a nasazení vydrží!

Eliška Raiterová

Se sokolským entuziasmem

Od konce 19. století je Sokol organizací, která i přes veškeré překážky způsobené historickými událostmi, režimy a proměnami společenského klimatu usiluje o budování komunitní atmosféry skrze volnočasové aktivity. Soubor Nástup se stal dalším nositelem této štafety, když se rozhodl znovu navázat na činnost libeňského sokolského loutkového divadla. Tyto informace, které se dočtete v programových brožurách, zdůrazňují především proto, že považují za nutné nahlížet na inscenaci *Vánoční Sokol* v tomto kontextu. Spíše než na výsledný estetický celek se nabízí soustředit se především na mezigenerační spolupráci a integrační rozměr takové činnosti.

Výtvarně precizní model budovy Sokola se stává kulisou pro jeden Štědrovečerní den, který se sice nejdříve vyvíjí nemile, ale všechno dopadne tak, jak se na svátky patří, happy endem. Velmi oceňuji linku „zlého vrátného“, která ukazuje, že „šťastné a veselé“ nejsou pro každého realitou a pro mnoho lidí může tento čas znamenat stres, deprese a smutek ze samoty. Jeho pesimistické promluvy tak podtrhují skutečný problém, ale zároveň celý kus odlehčují svým humorem. Z hlediska dramaturgie bych vyčetla několik nelogičností. Loutky na sobě například mají sokolské šortky a nátělníky, ale celý příběh se odehrává v prosinci. Vrátný se promění v milého staříka příliš rychle a pouze na základě změny dekorace v tělocvičně. Princip přetextovaných koled nastolený v začátku funguje atmosféricky, ale proč najednou začne zaznívat melodie známého coveru Marie Rottrové mi není jasné. Inscenace by si zasloužila vyčistit, zjednodušit a zkrátit.

Ema Šlechtová

Slovníček

Alex a Santos ze Španělska nám prozradili prvních sedm českých slov, která se naučili, a Alain Lecucq svoje první. Překládáme je do jazyků všech zahraničních hostů, ať s nimi můžete promluvit.

česky	španělsky	francouzsky	slovincky	maďarsky	nizozemsky	slovincky	německy
Děkuji	Gracias	Merci	Hvala vam	Köszönöm	Bedankt	Đakujem	Danke
Dobré ráno	Buen día	Bonjour	Dobro jutro	Jó reggelt kívánok	Goedemorgen	Dobré ráno	Guten Morgen
Prosím	Por favor	S'il te plaît	Prosim	Kérem	Alsjeblieft	Prosím	Bitte
Pardon	Indulto	Pardon	Oprostite	Bocsánat	Pardon	Pardon	Begnadigung
Pivo	Cerveza	Biére	Pivo	Sör	Bier	Pivo	Bier
Guláš	Estofado húngaro	Goulache	Golaž	Gulyás	Goulash	Guláš	Gulasch
Láska	Amar	Aimer	Ljebezen	Szerelem	Liefde	Láska	Liebe

Chrudimský inspektor

Chcete si naplnit žaludek ve stánkovém občerstvení, ale máte strach, že se spálíte? Od toho je tady chrudimský inspektor Matyáš, který jednotlivé podniky projde a hodnotí, aby vy jste nemuseli. V první epizodě si posvítil na všem dobře známou Kafekáru. Jak v hodnocení obstála?

Zdravím hladovci. Dneska tady máme ochutnávkou ledové čokolády z Kafekáry. Předem děkujeme Kafekáře za možnost ochutnání její ledové čokolády. Na první pohled perfektní čokoláda krásně připravená a navíc za krátkou chvíli. Za to dávané velké plus. Taktéž chuťově výborná, ale co úplně výborné nebylo, bylo množství šlehačky vzhledem k velikosti čokolády, na mě trochu moc. Taktéž bych chtěl doporučit vypít čokolády co nejrychleji, nebo se vám led rozpustí a trochu špatné to ovlivní její chuť. Jinak za nás krásná a páráda. Celkově dáváme 8/10 bodů.

Matyáš Průša

•••••
Druhé číslo připravili: Matouš Bláhovec, Adam Češner, Alžběta a Justýna Koničkovy, Ondra Lehký, Kateřina, Barбора a Anna Marie Molčítkovy, Žofka, Matyáš Průša a Adam Šolek

Blekotaj

VŽDY ČERSTVÝ A SVĚŽÍ*

LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM – 72. ROČNÍK

PALÁČINKY

2
2. 7. 2023

Rozrůstáme se

Je teprve druhý den festivalu a naše redakce prošla zásadními změnami. Původně čtyřčlenný tým se rozrostl na dvanáct lidí a hned na první redakční schůzi se pustil s vášní a nadšením do práce. Z dětské redakce se stala redakce mladá, plná nových nápadů a plánů. Mám radost, že zájem o tvorbu mají autoři ve věku od 9 do 20 let a že spolu tvoří skvělou tvůrčí skupinu. Vy se tak můžete těšit na jejich

čerstvý, jemně kritický a rýpavý pohled na festivalové dění, na články o divadle, jidle pivo i večerním životě, poezii a další speciality.

Doufám, že Vám brzy naše nové redaktoři představíme. Pokud by Vás lákalo přidat se k nám, neváhejte a dorážte dnes na schůzku do redakce od 14. hodin. Sídli-me stále na stejné adrese (viz první číslo).

Příjemné čtení! Vám přeje Barbora Molčítková

* PŘÍLOHA ZPRAVODAJE PRO MLADÉ DIVADELNÍ DELIKVENTY

Bída chrudimských pajzlů

FUJLETON REDAKČNÍHO KMETŮ

Situace pohostinství v Chrudimi začíná být kritická. Zatímco před lety, kdy jsem ve svém poštělém mládí začal s konzumací alkoholu, bylo míst, kde si její vychutnat, přehřel, dneska aby člověk pomalu pil vodu z Chrudimky. Oblíbení téma lironoci se posledními ročníky – zavření Restaurace u Modré hvězdy, zdá se být passé. Loňská jednodenní resuscitace rukou „bouďdků“ byla sice fajn, řádná náplast to ale není. Bylo proto nutné poohlédnout se jinde. Pivovar u Filistiňů je skvělé místo, kde se loutkáři v nočních hodinách schází, je tam ale většinu času absolutně přeplněno. Jejich vlastní pivo je sice vynikající, místo, kde by se dalo uspokojivě sejit, i když podají trakaře, to ale není. V posledních dvou letech se útočištěm nás mladších loutkářů stala Restaurace Na Hradbách. Příjemné posezení venku, přátelské ceny za točeného koza a fajn obsluha. Jaké bylo naše zdesnění, když nás na místě letos přivítala milá Asiátka, která nám v jejím „Orange Bistro“ nabídla set sushi. Asi a její kuchyni mám rád, ale umíte si představit, jak se po představení Ruda Hancockel baví s Františkem Štiborem nad California sushi maki setem? Když jsme se večera po posledním představení táhli městem, nesvítilo se ani v restauraci u mlýnského kola na cestě od Pipičiha k MEDU. A já se ptám, to v Chrudimi nežije ani jediný majitel restaurace, který by prahnul po zisku? Co přece chcete, víc než partu žiznivých loutkářů? Chápu, že uživit podnik v Chrudimi přes rok bude náročné. Nabrat ale tři brigádníky, koupit pár sudů a roztočit ten jeden týden se přece musí vyplatit každému.

Doufám, že mě z téhle hospodské zoufalosti vytáhne R Klub, minimálně z fotek to ale působí víc jako klub, než obyčejná „kulturní“ hospoda. No, uvidíme, díky bohu aspoň za toho Filistiňa.

Adam Češner

Slepičkovo Divadlo se vrací!

Pokud jste byli na minulém Loutkářské Chrudimi, určitě si musíte pamatovat Vraždy v Chrudimi. Pokud si někdo náhodou nepamatuje toto představení, tak se můžete těšit! Protože Slepičkovo Divadlo je zpátky v ulicích a ještě lepší než kdy dřív! Můžete na ně narazit ve festivalové části města. Pokud budete mít trochu štěstí, uvidíte je i hrát. A ještě k tomu vůbec nic nestojí. Jestli chcete, můžete jejich divadlo podpořit dobrovolným příspěvkem.

Pozvánka

Chceme pozvat všechny diváky a diváčky na dnešní premiéru inscenace Vraždy v Chrudimi 3. Začínáme v 19:00 před Divadlem Karla Pipičiha. Vstupné zdarma. Možnost dobrovolně přispět nicméně můžete využít.

Matyáš Prušc

Adam, Matyáš, Ondra

Najdi tajný kód

Navštiv 3 místa podle indicí a sestav šestimístný kód
 1/ Přelož tuto větu a řekni ji palčinkáři "S'il te plait un bierre" (PS: pomůže ti slovníček ve zpravidlji) – další indicí dostaneš od něj.
 2/ Na druhém místě musíš najít část kódu s další hádankou, která tě nasmějuje k poslednímu místu.
 3/ Zde najdeš poslední část kódu.

Po vyluštění kódu zajdi do redakce. **První kdo vyluští tajný kód vyhraje palčinku vlastního výběru zdarma.**

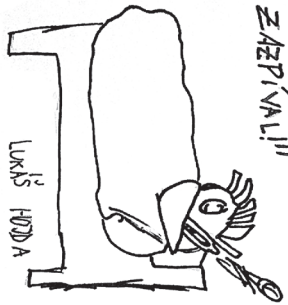
U Chrudimky

Do Chrudimky půjdu bossa
 Pichne mě tam velká voska
 Děti hraji na babu
 Jako marabu a marabu
 Marabu ne od Rámusu
 Mám už fialovou pusu
 Mirznu tedy od rána
 Zachráně mě milá dáma
 Pokousaná od komára

Justa & Běčka

Zofí

TAK HEČKAL SI DNESKA POŘADNĚ ZAZPÍVA LI!!

Adam Češner

Slepičkovo Divadlo se vrací!

Pokud jste byli na minulém Loutkářské Chrudimi, určitě si musíte pamatovat Vraždy v Chrudimi. Pokud si někdo náhodou nepamatuje toto představení, tak se můžete těšit! Protože Slepičkovo Divadlo je zpátky v ulicích a ještě lepší než kdy dřív! Můžete na ně narazit ve festivalové části města. Pokud budete mít trochu štěstí, uvidíte je i hrát. A ještě k tomu vůbec nic nestojí. Jestli chcete, můžete jejich divadlo podpořit dobrovolným příspěvkem.

Pozvánka

Chceme pozvat všechny diváky a diváčky na dnešní premiéru inscenace Vraždy v Chrudimi 3. Začínáme v 19:00 před Divadlem Karla Pipičiha. Vstupné zdarma. Možnost dobrovolně přispět nicméně můžete využít.

Matyáš Prušc

Adam, Matyáš, Ondra

Najdi tajný kód

Navštiv 3 místa podle indicí a sestav šestimístný kód
 1/ Přelož tuto větu a řekni ji palčinkáři "S'il te plait un bierre" (PS: pomůže ti slovníček ve zpravidlji) – další indicí dostaneš od něj.
 2/ Na druhém místě musíš najít část kódu s další hádankou, která tě nasmějuje k poslednímu místu.
 3/ Zde najdeš poslední část kódu.

Po vyluštění kódu zajdi do redakce. **První kdo vyluští tajný kód vyhraje palčinku vlastního výběru zdarma.**

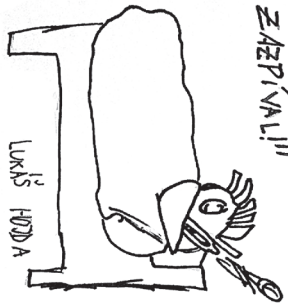
U Chrudimky

Do Chrudimky půjdu bossa
 Pichne mě tam velká voska
 Děti hraji na babu
 Jako marabu a marabu
 Marabu ne od Rámusu
 Mám už fialovou pusu
 Mirznu tedy od rána
 Zachráně mě milá dáma
 Pokousaná od komára

Justa & Běčka

Zofí

TAK HEČKAL SI DNESKA POŘADNĚ ZAZPÍVA LI!!

Adam Češner

Slepičkovo Divadlo se vrací!

Pokud jste byli na minulém Loutkářské Chrudimi, určitě si musíte pamatovat Vraždy v Chrudimi. Pokud si někdo náhodou nepamatuje toto představení, tak se můžete těšit! Protože Slepičkovo Divadlo je zpátky v ulicích a ještě lepší než kdy dřív! Můžete na ně narazit ve festivalové části města. Pokud budete mít trochu štěstí, uvidíte je i hrát. A ještě k tomu vůbec nic nestojí. Jestli chcete, můžete jejich divadlo podpořit dobrovolným příspěvkem.

Pozvánka

Chceme pozvat všechny diváky a diváčky na dnešní premiéru inscenace Vraždy v Chrudimi 3. Začínáme v 19:00 před Divadlem Karla Pipičiha. Vstupné zdarma. Možnost dobrovolně přispět nicméně můžete využít.

Matyáš Prušc

Adam, Matyáš, Ondra

Najdi tajný kód

Navštiv 3 místa podle indicí a sestav šestimístný kód
 1/ Přelož tuto větu a řekni ji palčinkáři "S'il te plait un bierre" (PS: pomůže ti slovníček ve zpravidlji) – další indicí dostaneš od něj.
 2/ Na druhém místě musíš najít část kódu s další hádankou, která tě nasmějuje k poslednímu místu.
 3/ Zde najdeš poslední část kódu.

Po vyluštění kódu zajdi do redakce. **První kdo vyluští tajný kód vyhraje palčinku vlastního výběru zdarma.**

Kuse z diskuse

Zásadní potěšující zjištění prvního diskusního semináře: R Klub je nesmírně sympatický prostor co by kamenem přes Chrudimku od centra dění dohodil a bar v něm je v provozu, takže není potřeba si nápoje nosit, mnohem lepší je nápoj pořídit na místě. Ceny jsou vlídné a metaxa dobrá. Ona, nikoliv jednotliví ctění mluvčí, je vinna případnou zmateností následujících řádků. Každopádně: ve 20:08 byli dávno na místě a usazení všichni (vypadá to na nějakou stovku lidí) s výjimkou poroty. Vzniklo načas podezření, zda lektori nebudou z bezpečnostních důvodů připojeni videokonferencí z muzea, nakonec ale vše dobře dopadlo a slova se ujal moderátor (a veterán chrudimských Zpravodajů) Jacques Joseph.

Podíl dramatické výchovy na polidštění krále Šáhrjára

Michaela Homolová: Začala bych asi od tématu. Rámec mi přišel moc zajímavý, pojmenovala jsem si téma tak, že se my ženy musíme vypořádat s přezíravostí ze strany mužů. Volba prostředků objektového divadla mě bavila, protože měla v sobě znakovost a humor, což mi přišlo cenné. Z našeho pohledu to bylo svižné a odsýpalo to, bavily mě zkratky, třeba zpáteční cesta ke studánce... Už si nemusíme všechno vysvětlovat. Ostatní měli někdy pocit na jiných představeních, že je tam jakási zdlouhavost. Bavilo mě, jak je účelně rozdělený prostor mezi jednotlivé aktéry. Bavili jsme se o tom, jestli bylo nutné dát skoro stejně velkou plochu tomu posledního příběhu.

Dominik Linka: My jsme viděli s Johannou jiné představení než Míša a přišlo nám to nekonečně dlouhé. Nebylo mi jasné, kdy hraje civil. Neviděl jsem rozdíl mezi tím, kdy se bavíte mezi sebou o tom, jak je špatné se chovat, a tím, kdy hrajete divadlo. Hrozně dlouhé to pro mě bylo tím, jak se tam neděly dynamické změny v hereckém stylu.

Filip Homola: Mně se hrozně líbilo, že umíte fázovat, to je strašně důležité. Líbilo se mi, že to v sobě máte. Občas to ale stejně musíte najít a trochu víc se tím zabývat. To jsem vás chtěl pochválit. Znělo to jako pochvala?

Irena Marečková: My jsme viděli představení, které netrvalo padesát minut, ale hodinu, bylo to dlouhé. Výběr předmětů a hraní s předměty bylo vtipné, něco víc, něco míň. Vnímala jsem to mnohem víc přes rozum než přes emoci. S předmětem nehrajete jako s loutkou. Vidět to bylo u Jasmíny: když se ohlédne za zvířetem, tak se neohlédne flaška. Dynamika chybí navíc nejenom v herectví, ale i v práci se světlem.

Filip Homola: Jak to máte v souboru se svícením? Umíte udělat změnu plochy na červenou, ale máte možnost mít víc světla na šavlič?

Zdena Vašíčková: Na přehlídce jo, ale jinak zkusíme doma.

Filip Homola: Aspoň by stálo za to se

nad tím zamyslet pro přehlídky. Jinak mě moc potěšila práce s hudbou.

Zdena Vašíčková: Já bych tam chtěla hudby víc, ale jelikož v tom letos nemohla hrát Jarmilka, byli jsme hodně ochuzeni.

Jarmila Parčiová: Podle mě je ta inscenace postavená tak, že tam ta hudba skoro být nemusí.

Filip Homola: Ale já říkám, že se mi to líbilo!

Jarmila Parčiová: Já to jenom vysvětluju mamince!

Nina Malíková: Mně tam úplně utekl rámec tatínka, jak mu to vyprávějí. Celé to má nějaký vlastní smysl, ale ten rámec mě totálně poplet. Čekala jsem, že proti němu ty ženy nějak vystartují, ale dohromady, i s tím sultánským kostýmem, mě to úplně dramaturgicky spletlo.

Luděk Richter: Tam někde začíná zdlouhavost, která jde do struktury věci. Není tam nic, co by gradovalo, nějak se to vyvíjelo, působí to jako výčet. Kde je to tatínkovo napravení? Dochází k němu postupně, nebo jsou to čtyři věci a pak najednou tatínek procitne? Já mám velkou úctu k tomu, jak jako soubor pracujete, ale některé předměty tu na mě působí skoro popisně.

Johana Bártová: Mně přijde, že tam jistý vývoj je v tom, do jakých rolí je tatínek dosazován.

Dominik Linka: Podle mě je to pořád o oddělování věcí. Že to nejde jakoby po schodech. Možná by to bylo popisné, ale mně by nevdalo, kdyby to bylo polopatičtější.

Michaela Homolová: Co by se stalo, kdyby příběhy byly třeba jenom tři? Neříkali bychom si potom my tady, že měly být čtyři, když jich tam bylo tolik?

Luděk Richter: Mně to přijde trochu jako dramaťáckej zlozvyk – že se to dělá tak, aby se obsadili všichni. V tomhle případě by bylo potřeba, aby rozdílnost těch čtyř dívek nějak gradujícím způsobem působila na toho tatínka.

Zdena Vašíčková: Všichni jste to viděli jako harém čtyř žen?

Michaela Homolová: Já jsem to viděla jako čtyřjedinnost jedné. Hned ze začátku se na ně muž obrátí se slovy „Vidí, maminko?“ Aspoň já jsem to tak měla.

Hlas z publika: To bych tam asi potřebovala nějak víc zdůraznit, že to je jenom jedna žena.

(Další hlasy z publika potvrzují.)

Irena Marečková: Tam byl znak těch korálků.

Vojtěch Liba: Já jsem se chtěl zeptat na volbu těch příběhů. Jak se dostal Shakespeare a Bible do Tisíce a jedné noci? Taky mi přišlo, že by šly ty příběhy přeházet, aby to víc gradovalo. Když to končí zrozením Ježíše Krista, nevím proč.

Zdenka Vašíčková: Šly jsme podle věku hereček a hledaly jsme příběhy známé u nás. Šlo nám o to si zahrát na to, že krále lze vychovat. Proto jsme hledali příběhy o lásce, obětavosti, o tom, že někdo udělá něco pro toho druhého. Nešlo nám o Ježíše Krista, ale hledali jsme příběh o děťátku, na začátku jsme uvažovali o Harrym Potterovi.

Vánoční Sokol

Irena Marečková: Viděla jsem jednoduchou, prostinkou, miniaturní pointu na konci, že je starý člověk potěšen. Představovala jsem si, že to vzniklo tak, že se řeklo „udělejme něco k Vánocům“, a vy jste něco napsali. Pozorovala jsem scénu, pozorovala jsem loutky, zajímalo mě, jak se popasujete s tím prostorově složitým domečkem. Oceňovala jsem, že ten, kdo vymýšlel scénografii, nechtěl udělat jen jednu rovinu, taky se tam mluví o půdě a schodech – je výzva, jak to prostorově pojednat, aby to byla jedna stavba. Je jasné, že je tam dost překážek, ale viděla jsem klady scény, je to hezky vymyšlené, jak se to otevírá. Celou dobu jsem se těšila, že se otevře ještě něco a já uvidím to schodiště. Jsou tam výhrady ohledně praktičnosti prostoru, ale popasoval se s tím scénograf zdatně, je to pohledné. Loutky moc nechodí, nevšimla jsem si, že by tam byla nějaká hra s věcmi, co jsou v tělocvičně, vyjma houpání Šimona na kružích. Všimla jsem si, že se snažíte hrát podle pravidel hry s loutkou, až toho zdůrazňování rytmizace bylo až moc. Nejvíce jsem si zapamatovala tu scénu, je to nesnadný úkol se popasovat s tím, že se něco děje v celém domě.

Dominik Linka: Já nevím, jestli se to tady může vůbec říkat...

Michaela Homolová: Tak to neříkej!

Dominik Linka: Nechci tady objevovat Ameriku, ale loutky umějí něco jiného než lidi, proto je používáme. Než aby vám pomáhaly, tak jste si jimi dělali překážky. Jestli to není k nějaké úvaze, jak se osvobodit.

Michaela Homolová: Já jsem se s tím taky mockrát potkala, že jsme si něco se scénografem vymysleli a pak herci řekli, že to nejde, že mají ruce vykloubené. Když se konečně Sokolovna otevřela, tak loutky jen koukaly z okýnek, v prostoru se neodehrálo nic, klíče tam jenom ležely. V rámci příběhu, který tam byl, se nabízelo rozehrát situaci. Loutky jenom verbalizovaly situaci, ale ty věci se tam neděly. Těšili jsme se, jak tam budou sáně a oni pojedou, děti se těší na vrchol, ale prostor vám ho neumožňoval.

Johana Bártová: Jsou tam dvě linky, které se prolínají. Jedna jsou sáně, druhá je ten vrátný. Možná, že kdyby se příběh stupňoval, mohlo by to pomoci rytmu, věděla bych, proč ty postavy jednájí, jak jednájí.

Filip Homola: Teď jste slyšeli pozitivní komentáře, já bych vám udělal kata. Čistě z praktického hlediska: hrozně mi třeba vadilo, že když se sáně rozjedou, rozjedou se do kopce. Hrozně mi vadilo, že když herec vezme loutku na forbínu, drží ji v ruce – to je divný, bylo mi to fyzicky nepříjemné, ať ji prostě odloží. Když loutky opustí prostor, je to nečistota. Lze to porušovat, ale tak, aby to byl zřejmý záměr. Podle mě jste, co se týče vodění loutek, moc šikovní. Každý ale hraje jinak, není tu stejný styl. Rozumím tomu, že Vrátný je jiný záměrně, ale u dětí by měl být stejný styl hraní. Někdo hraje expresivně, někdo je připrcej... Neříkám, že máte být všichni stejní, ale chce to srovnat. Ještě bych se rád vyjádřil k té hudbě... (Povzdech.) Stačilo to?

Soubor: Ne.

Filip Homola: Je to hrozně unylé. Když už tam musíte mít koledy a tak dál, tak to napalte, je to v jedné lajně. Aby se v hudbě měnila dynamika. Pak to celkově dostane jiné grády.

Michaela Homolová: Zarazilo mě, proč tam najednou zní Řekni, kde ty kytky jsou.

Filip Homola: Přesně: proč si to děláte? Já jako divák musím znát důvod, proč tam ty věci jsou.

Dominik Linka: Jsou dvě možnosti: buď být na jevišti přiznaně, nebo schovaný. „Něco mezi“ neexistuje. Vůbec jsem nevěděl, jestli na vás mám, nebo nemám koukat. To chce nějaké inscenační rozhodnutí.

Filip Homola: Když hrajete na živé nástroje, tak je vždycky lepší to vidět, jinak to může být nahrávka.

Michaela Homolová: Anebo udělejte

chybu, ať je to jasné.

Soubor: Tam jich bylo!

Irena Marečková: Je pěkný kontrast v tom, že ten vrátný je užvaněnej mup-peťák. To jsem chtěla pochválit.

Dotaz z pléna: Chtěla jsem se zeptat na okolnosti vzniku té inscenace. Důležité pro mě bylo, když jsem se dozvěděla, že nejste loutkáři, ale Sokolové. Jestli jsem to dobře pochopila, ten domeček je miniatura vaší Sokolovny. A ten příběh se taky odehrál?

Soubor: Ne, my máme hodný vrátný. Úkol zněl jasné: u nás se vždycky na Vánoce hrálo divadlo, ale to to za covidu zabalilo, tak jsme si inscenaci připravili sami.

Svět je v rozpacích

Filip Homola: Hrozně jste mě potěšili, to vám řeknu na začátek. Zvolili jste formu, která je nám blízká a máme tenhle druh divadla rádi. Jen bych vás rád upozornil na to, že když jste na jevišti jako živí herci, cítil jsem z vás hrozně málo energie. Jako když se v sobotu ráno probudíte a máte uklízet. Necítil jsem z vás vnitřní napětí. V tom prvním představení jste občas nedodržovali fáze, třeba když se sekají prsty. Jde o přehlednost. Zamýšlel jsem se, jestli by nepomohlo text rozdělit do voicebandu, mohlo by to pomoci s rytmem. Příběh byl jasný, symbolika byla... Jen ta energie.

Dominik Linka: I minule jsem říkal Jarce, jak cenné to pro mě je. Ta parta, co vy jste, je cenná v tom, že jste tam všichni dohromady a každý za sebe. Podle mě je jedno, kdo šel dozadu a kdo zůstal vepředu. Jsou si všichni rovni. To bylo pro mě skvělé.

Hlas z pléna: Chtěla bych se zeptat, proč jste vybrali příběh o Inuitech. Já jsem z Asie, tak nevím: je to proto, že je to pro Evropany exotické? Vy Evropané máte exotiku rádi hodně.

Jarka: Mám to hned říct? Ono to bylo trochu na zakázku: byla to inscenace vzniklá pro svitavskou přehlídku Posed, který má vždycky dopředu dané téma. Loňský Posed měl téma Inuité – byla jsem za to moc ráda, jinak bychom se k tomu tématu nedostali.

Michaela Homolová: A pro vás účinkující to bylo nové?

Jedna z hereček: Jestli můžu říct za všechny, tak pro nás to bylo hodně nové, i z těch bájí jsme se hodně přiučili, bylo to pro nás přínosné.

Irena Marečková: Já jsem fakt nějaká natvrdlá. Pak na konci už duch neškodí a lidi se začali chovat špatně? Jinak pro mě vizuálně moment se dvěma meotary a obraz kluka, který jde za tou mořskou vilou a čistí jí vlasy, byl úplně vrcholný obraz.

Michaela Homolová: Podle mě už se tam to poselství nemuselo říct – nebo mi naopak bylo líto, že se to řekne jenom dvěma větami. Navíc se na konci nezhasnul meotar, tak nastaly takové rozpaky.

Jarka Holasová: My jsme měli fúru verzí, na téhle jsme se domluvili

Vojtěch Líba: Půjde mi, že se tu rodí druh divadel, která si berou příběhy jiných kultur a jejich prostřednictvím komentují problémy, které trápí nás. Do celá mě zajímá, kam se to posune – jestli to třeba nebude téma ročníku.

Michaela Homolová: Píšeme si k poznámkám na závěrečnou řeč.

Johana Bártová: Podle mě je důležité, jak se k tomu člověk vztáhne. Máme vždycky volbu, jestli se pokusit o nějakou nápodobu, které se nám nikdy nepodaří dosáhnout. Zajímavé spíš je vztáhnout se k tomu skrz sebe, zevnitř. Myslím, že to tady bylo.

Dominik Linka: Bavíme se o vzniku světa a pokažení lidstva. To by se možná dal použít mýtus z jakéhokoliv prostředí. Půjde mi to legitimní.

Vojtěch Liba: Skvělé je, že si herci nehrajou na Inuity.

(Dále se rozvíjí zajímavá debata o tématu, ovšem tímto způsobem okamžitých parafrází nezachytitelná. Budiž to čtenářům motivací, aby na diskuse chodili.)

Případ s Hejkalem

Johana Bártová: Stoupnout si sám do prostoru a hrát před lidmi vyžaduje obrovskou odvahu. Přišlo mi to neuvěřitelné, s jakou energií a se vším do toho šla. Jestli něco nebylo úplně perfektní, to pro mě bylo podružný. Chtěla jsem se zeptat, jak probíhal výběr příběhu.

Olga Strnadová: Na konci loňského školního roku jsme řešili, co by Hanka, která zůstala sama v ročníku, chtěla jako absolventský projekt. Když ke mně přišla v šesté třídě, jako první přednesový text dělala Případ s hejkalem, a teď už byla rozhodnutá, že chce na medicínu. Hned jsem věděla, že oslovím Karla Šefrnu na písničky. Hned mě varovala, že kvůli maturitě a přijímačkám nikam nepojede, Karel ji ale přemluvil, aby na krajskou přehlídku jela. S postupem jsme vůbec nepočítali, ale máme z toho – a z ohlasů – velkou radost.

Irena Marečková: Jak dopadly přijímačky na tu medicínu?

Olga Strnadová: Dobře.

Irena Marečková: Na krajské přehlídce jsme měli výhradu, že je Hanka suverénní v písničkách, ale nemá moc chycenou roli doktora. Dneska mi to připadalo trochu mechanické, postavené to je, ale jestli to bylo jen na jednu zkoušku... Je vidět, že je tam posun, je to pro mě sympatická drobnička.

Jarka Holasová: Já vždycky žasnou, jak je ten Čapek nadčasový. Nemusíte tam nic připsat – a je to aktuální.

Michaela Homolová: Strašně mě bavil její projev v rámci písní. Cítila jsem v nich jistotu a zároveň nehraný humor. V kontrastu s tím mi přišlo, že zbytečně moc hrála. To je vždycky nejtěžší, jak říct herci, aby vlastně nehrál.

Odborně desinterpretoval Michal Zahálka.

pokračování ze strany 2

Kolem Moniky i kolem Matěje vznikly silné party lidí, které se dodneška drží.

Já vždycky chci, aby se znali i napříč věkovými skupinami, děláme společné předváděčky. Takže oni se znají, starší bývají takovým vzorem, dělo se, že třeba když ti starší potřebují nějakou alternativu, tak se vezme z mladšího souboru. A třeba sourozenci Kuba (*dnes výrazný oceňovaný režisér, absolvent KALD DAMU, nastupující umělecký šéf ostravského Divadla loutek a lektor semináře na letošní LCH – pozn. red.*) a Bára (*dnes studentka Katedry produkce DAMU a divadelní produkční – pozn. red.*) Maksymovovi byli vázaní rodinně. Tohle bylo hodně silná skupina. Trošku jsem se nechala nacytat, myslela jsem si, že metoda funguje a že to bude fungovat furt. Není to tak.

Mění se děti, které přicházejí? Třeba ve srovnání s dobou před dvaceti lety?

Jasně. Před dvaceti lety třeba když jsem řekla: „Hele, jsou přehlídky, máme tohle hotový, co myslíte? Chceme? Jo?“ „Jasně, chceme.“ Když byla Chrudim nebo Hronov, neexistovalo, že jsou rodiče, dovolené, babičky a tak, prostě Chrudim. Ty dva roky lockdownu jsou hrozně znát, tam je propast jako prase, tam se prostě ty nitky nenavázaly. Pořád je co dobíhat, ve čtrnácti letech nebo v patnácti nemají ten tah na branku, protože to nezažily, nevědí proč. Ty „naše děti“ – Monika, Edita (*Valášková, dnes absolventka herectví na KALD DAMU a členka souboru Divadla DRAK – pozn. red.*) nebo Kačena (*Kateřina Prášilová, dnes redaktorka programů v Činohře Národního divadla – pozn. red.*), tady byly poprvé možná ve čtvrté třídě, a pak už to šlo rok za rokem, byly v seminářích a tak dál.

Až nakonec skončily u divadla.

Dneska řeknu „Hele, přehlídka“ a děti řeknou „Hm“. A já znovu nastartuju motor – když chceš zapálit, musíš hořet, žejo – „No, a je to skvělé!“ A furt čekám na to „Wow!“ A pak jdu domů a říkám si,

co dělám špatně. Kde je ta chyba. Vždyť to tak fungovalo. Pak si ale řeknu: „Hele, pozor, neřekli ne!“

Takže zatím hoříš.

Snažím se, ale jde to čím dál tím hůř. Každý rok už je znát. Kdysi, když jsme dělali Tracyho tygra, tak před premiérou fakt hořelo. Tehdy jsme byli v tom našem sále v ZUŠce, byly čtyři ráno a oni už všichni padali a já jsem říkala: „Hele, promiňte, fakt to potřebuju dojet!“ Měli tam roztažené deky, spali po skupinkách, jak měli situace, já jsem je vždycky vzbudila, když jsem je potřebovala. Já neumím dělat u stolu, potřebuju dělat s lidma.

V čem je pro tebe smysl dramatické výchovy? Jaký to má smysl pro člověka, který se nakonec divadlem neživí – i když takových je z tvých absolventů dost?

Fůra jich se mnou tak dlouho nevydrželo. Oni to mnou nemají jednoduchý, to si nemyslí. Málokdo vydrží přes pubertu, když je tlačeny do něčeho, co pro něj není důležité a třeba až za pět let zjistí, že to tehdy důležité bylo. Pro mě je tahle společná práce, společná tvorba strašně krásnej trenážer pro život. Musíš překonat svoji bolest ve prospěch těch ostatních.

Na začátku jsi říkala, že ses k loutkám dostala v podstatě z důvodu personální nouze. Co dneska ty a činohra?

Záleží, co je ještě činohra. Mě nebaví činohra, která trvá strašně dlouho, všechno se to řekne, já nemám prostor na to si tam něco hledat a jenom sedím a nechávám se bavit nebo mi něco říkají.

Takže pro tebe je divadlo znak.

Ano, znak a symbol, protože si myslím, že těch prvoplánových, jednoduchých, rádoby vtipných věcí je kolem nás strašně moc. Přijde mi, že na divadle by divák měl trošku zabrat mozkiem a přemýšlet a rozvíjet se – a když jako s tím má problém, tak ať si pustí televizi.

Michal Zahálka

výtvarné a tvůrčí dílny

9.30 – 12.30

ČapkoHRÁTKY v Chrudimi

Hrajeme si s bratry Čapkovými, ale hlavně s jejich literárními postavkami a zvířátky z příběhů O Pejskovi a Kočičce, Dášeňce a Pudlence. Vyrábění, tvoření a hraní inspirované knihami Karla Čapka a Josefa Čapka. Dílna trvá cca 90 minut, začátek je v 9.30 nebo v 11.00, kdy lektori s dětmi vstupují do příběhu.

Slavoj Divadla Karla Pippicha / Dramatické, hudební a výtvarné dílny DDM Praha 8 – Spirála

14.00 – 17.00

Malování na trička

Na tričkovém workshopu si budete moci pomalovat, potisknout a ozdobit svoje originální tričko. Pracovat budeme se šablonami, kraječkami, látkami i různými předměty a trvanlivými textilními barvami i fixami. Rozhodně si užijete celý tvůrčí proces, na jehož konci bude tričko s příběhem, možná i pohádkovým.

Vhodné pro děti od 6 let, mladší děti s doprovodem a dopomocí rodičů.

Dílnu vede Hanka Viktorová, učitelka výtvarné výchovy a dramaťáku, terapeutka a nadšená amatérská divadelnice.

Slavoj Divadla Karla Pippicha / Hanka Viktorová

10.00	Vánoční Sokol	Spolkový dům / LS Nástup, T.J. Sokol Libeň / 40 min. / od 4 let
10.00, 13.00, 15.00	Ř.I.P.	Scéna MED / 666 entertainment, DAMU, Praha / 25 min. / od 3 let
11.00	Podíl dramatické výchovy na polidštění krále Šáhríjára	Malá scéna Divadla Karla Pippicha / Rámus, Plzeň / 50 min. / od 10 let
11.00	Neposlušná kůzlátka	Šapitó za Divadlem Karla Pippicha / Buchty a loutky, Praha / 50 min. / od 3 let
11.00, 14.00, 17.00 a 19.00	Moetivi Karavan / Expedice k domovu	Maringotka za Divadlem Karla Pippicha / Produkční platforma ProFitArt, Praha / 40 min. / od 4 let
13.00 (Červení + X, A), 15.00 (Modří + DS, DP, V)	Kráska a zvíře	Divadlo Karla Pippicha / LD Spojáček, Liberec / 30 min. / od 7 let
13.00 (DS, V, DP), 15.15 (M, O, F), 17.00 (RB, T, S)	Domů	Vinárna Muzeum / PastaBasta, Brno / 35 min. / od 6 let
14.00 (C), 16.00 (B)	Jako by se nechumelilo	Malá scéna Divadla Karla Pippicha / Úplněnáhé Divadlo, Veselí nad Moravou / 30 min. / od 6 let
14.00 (A), 16.00 (C),	Opice a strom + Kouzelný hrnec	Spolkový dům / Loutkino, Brno / 20 min. / od 5 let + Loutkino, Brno / 20 min. / od 5 let
14.00, 17.00	Pan Kašpar a jeho povedená rodinka	Šapitó za Divadlem Karla Pippicha / Divadlo Alfa, Plzeň / 40 min. / od 6 let
15.00, 15.20, 15.40, 16.00, 16.20, 16.40, 17.00, 17.20, 17.40	SIE7E	Maringotka u Divadla Karla Pippicha / Ymedio-teatro, Španělsko / 10 min. / od 5 let
17.00, 20.00	Svatá hlava	Scéna MED / Divadlo My, Plzeň / 45 min. / od 15 let
18.00	Kytice vol.2	Divadlo Karla Pippicha / Johan & Petr Vydarený, Plzeň / 50 min. / od 12 let
20.00	Školní výlet	Pasáž Žralok – Resselovo náměstí / Václav Bartoš, Hradec Králové / 20 min. / od 5 let

15.00 – 18.00 **Rodinná bojovka – Rozsypané pohádky** 60 min. / děti od 4 let a jejich rodiče
Loutky bez hranic, Praha
Rodinná bojovka pro děti od 4 let a jejich dospělé. Start u Divadla Karla Pippicha.

15.00 – 23.00 **Pouliční loutkářský festival v ulicích města** 480 min. / od 3 let

Těšit se můžete na různá hudební vystoupení, koncerty, divadla, kramářské písně, flašinet, slam poetry, workshopy, happeningy, hry, řezbovaný kolotoč a další setkání různého druhu. Kompletní program najdete na webu.